

FUNDACJA
"Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej i Wojskowej Służby Polek"
ul. Podmurna 93
tel. 0048 56 65 22 186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 87080273A

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fepol@wp.pl; www.zawacka.pl

MOWAK
Porstwie

++ 2004

GLIŃSKA Alina
zd. Zadziarska

3748/MSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3748/WSK

GUŃSKA Alina

z d. Kadzierska

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 — relacja własna

I/2 — dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 — inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 — dot. rodziny relatora

III/2 — dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 — dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 — dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 — Inne...

IV. Korespondencja

v. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

vi. Fotografie: zob. II/1

II. Materiały uzupełniające relacje:

- Biogram Aliny Glińskiej ps. „Ata”, „Setka” i in. (1916-2004)
Art. E. Krasnowolskiej w: „Kombatant” nr 12/2006. Fotogr.
Msp. oryg. k. 1, s. 1.

Alina Glińska ps. „Alina”, „Ala”, „Setka” i in. (1916-2004)

Zawsze w awangardzie walki

Alina Glińska urodziła się 3 marca 1916 r. w Kiszyniowie (Mołdawia) jako córka Władysława Zadzierskiego i Stanisławy z Korczyc-Brochwiczów. Po 1918 r. rodzina z czwórką dzieci zamiesz-

kała w Warszawie, potem w Równem, ojciec został prezesem Banku Handlowo-Kupieckiego. W 1937 r. Alina zdała maturę w Zdołbunowie i wstąpiła na Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W czasie Kampanii Wrześniowej 1939 r. należała do Lotnej Brygady Frontowej, której zadaniem było dostarczanie meldunków oraz paczek z żywnością, papierosami i zaopatrzeniem dla żołnierzy w najbardziej wysuniętych punktach obrony Warszawy – w przypadku Aliny były to Forty Mokotowskie.

Do pracy konspiracyjnej włączyła się wczesną wiosną 1940 r. w Centralnym Wydziale Propagandy Stronnictwa Narodowego. Była wśród pierwszych kurierek i kolporterek pisma „Walka”. Dostarczała tajną prasę do COP, Lublina, Radomia, Częstochowy i wielu innych miast, wożąc po kilkaset egzemplarzy w dwóch walizkach. Na początku grudnia 1940 r., gdy nastąpiła pierwsza wielka „wsypa”, gestapo aresztowało kilka kurierek i odkryło tajną drukarnię „Walki” przy ul. Okrężnej; poszukiwało również Aliny, zdążyła jednak uciec i odtąd żyła na „lewych” papierach jako „Teresa Jabłońska”. Okres „kwarantanny” konspiracyjnej przeżyła w Częstochowie, pracując tam w Dziale Organizacyjnym SN. W 1941 r. wróciła do Warszawy, przeszła pełne szkolenie wojskowe wraz z nauką łączności, obchodzenia się z bronią i sanitarką. Została instruktorką w Okręgu Stołecznym i Centralnych Organach SN i NOW (Narodowej Organizacji Wojskowej), przygotowując dziewcząt do służby. W tymże roku, bardzo ciężkim dla rodziny Aliny, ojciec jej zginął bez wieści na konspiracyjnej wyprawie na Wołyn, a starszy brat Edmund Zadzierski, jeńiec Starobielska, został rozstrzelany – zapewne w Charkowie.

W czerwcu 1942 r. gestapo znowu wpadło na trop Aliny, obstawilo dom, w którym mieszkała przy ul. Kopińskiej. Ocalała dzięki ówczesnej solidarności społecznej: nieznaną sąsiadka, mijając ją, szepnęła: *Uciekać – gestapo!* Jako „Wanda Górská” i „Alina Barbara Kowalik” wyjechała do COP i tam prowadziła we wsiach działalność konspiracyjną w ramach NOW. W 1943 r. poślubiła Mariana Glińskiego, prawnika, bardzo czynnego działacza SN i NOW, którego rodzina poniosła liczne, bolesne straty w walce podziemnej. W kwietniu 1943 r. Alina została kierowniczką Inspektoratu Zarządu Głównego NOWK, od 1942 r. podporządkowa-

nego WSK/AK. Jeździła po całej Polsce, przeprowadzając inspekcje szkolenia wojskowego w Zarządach Okręgów i w komórkach powiatowych. Uczestniczyła też w działalności Okręgu Stołecznego NOW, podległa tu „Prusowi” – Tadeuszowi Macińskiemu.

Na początku lutego 1944 r. w Radomiu, w mieszkaniu komendantki tamtejszego Okręgu NOW, u Hanny Zdzitowieckiej – została wraz z nią aresztowana przez gestapo. W śledztwie nierozszyfrowana, mimo że od 1940 r. figurowała na liście poszukiwanych – „Fahndungsbuch”. Dzięki usilnym staraniom organizacji, po czterech miesiącach obie kobiety zostały zwolnione.

Wybuch Powstania 1 sierpnia 1944 r. zastał Alinę w Warszawie, na zebraniu u komendantki Zarządu Głównego NOWK – Haliny Podczaskiej „Klary”. Nie zdołała przedostać się z ul. Polnej na Stare Miasto, dokąd miała skierowanie do batalionu „Gustaw”. Dowódca oddziału „Harnasie”, Marian Eustachy Krawczyk „Harnaś”, odkomenderował ją do zespołu redakcyjnego „Walki Śródmieścia” (w latach 1943-1944 uczęszczała na tajne kursy dziennikarskie). Została reporterką i dziennikarką, docierała do miejsc najbardziej zaciętych walk, przeprowadzała wywiady z dowódcami i żołnierzami. Pisała też o palących problemach ludności cywilnej, cierpiącej na skutek Powstania.

W październiku 1944 r. opuściła z mężem Warszawę wśród ludności cywilnej, chcąc nadal prowadzić działalność podziemną w Krakowie.

Koniec wojny nie ułatwił życia Glińskim. Marian, poszukiwany przez UB, musiał się ukrywać. Alinę UB nękało pytaniami o niego i o młodszego brata Józefa Zadzierskiego, sławnego na Wołyniu partyzanta „Zawiszę”, „Wołyniaka” – nawet już po jego śmierci. Gdy w 1950 r. Glińscy podjęli próbę normalnego życia, zawierając kolejnym amnestiom, Marian został uwięziony i skazany na 12 lat. Alina, która wbrew wszelkim trudnościom w 1949 r. ukończyła studia na Wydziale Historii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, ciężko pracowała, by utrzymać dwie córeczki, przy czym dopiero w 1954 r. zdołała otrzymać pracę odpowiadającą jej kwalifikacjom jako redaktor wydawnictwa „Pax”. Pracowała tam przy redagowaniu książek związanych z historią Polski aż do emerytury w 1983 r.

Utrzymywała stosunki koleżeńskie z towarzyszkami walki z lat okupacji w środowisku batalionów „Gustaw” i „Harnaś”, bardzo lubiana i szanowana. Zmarła 12 kwietnia 2004 r. Odznaczona przez KG AK Srebrnym Krzyżem Zasługi, Krzyżem AK, Medalem Wojska Polskiego – czterokrotnie, Warszawskim Krzyżem Powstańcym i in.

Ewa KRASNOWOLSKA

NOW AK
POUST.K

++
GLIŃSKA Alina
z d. Zadzierska

v. Wypisy ze źródeł - najważniejsze karty
informacyjne!

i

T. 3748 / WSK

NOW AK

GLIŃSKA Alina

2 d. Ładziewska

Zob. "Kombatant" nr 12/2006, s. 15
E. Krasnowolska, Alina Glińska ps. "Alina"
"Setka" i in. (1946-2004).

BR, 2018

GUŃSKA Alina